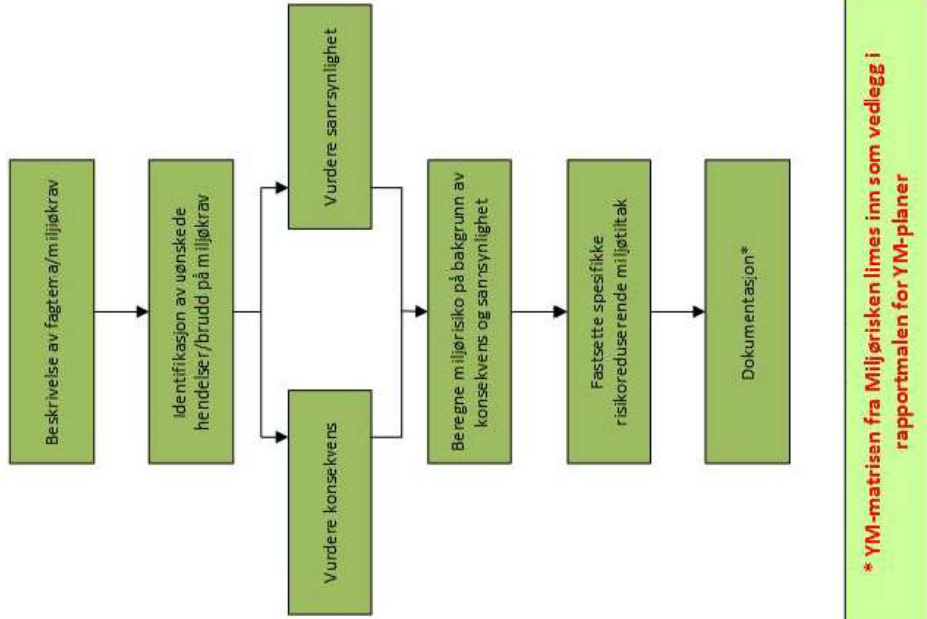

Ansvarlig: Naomi Paulsen BEA00 Kontrakt og marked Utbygging		Godkjent dato: 30.03.2023
Godkjent av	Dokumenttype: Hjelpedokument Dokumentkategori: Annet – hjelpedokument	
Merknader:		

Endringslogg			
Versjon	Dato	Endring utført av	Beskrivelse av endring
1.	09.11.2020	Naomi Paulsen	Overført til MKH
2.	11.10.2022	Naomi Paulsen	Tilpasset miljøstyringssystemet for UTB med testing av samsvarevaluering, oppdatert regelverk i veiledning, samt reinnført omtale vibrasjon i tråd med N500 under støy, kulturarv og naturressurser. Opprettet fane med endringslogg. Oppdatert YM-matrise i tråd med ELRAPP-veileder
3	13.12.2022	Naomi Paulsen	Lagt til ny fane "Hjelpedokument for driftskontrakter". Oppdaterte samsvarsforpliktelser. Forbedret hjelpetekst.
3	13.12.2022	Grete Sponga	Lagt til ny fane "hjelpedokument for dekkelegging" og "hjelpedokument for bruvedlikehold"
4	27.03.2023	Naomi Paulsen	Rettet "bug" i hjelpedok. Filer
5	30.03.2023	Naomi Paulsen	Tatt bort nedtrekksmeny i kolonnen for miljøkrav/samsvarsforpliktelser i YM-matrisen. Redigert hjelpetekst for samme kolonne. Endret arkfane-farger. Lagt til manglende kolonner i fane "hjelpedok. Bruvedlikehold.
6	30.03.2023	Naomi Paulsen	Rettet link til utgått standard i fane "Samsvarevaluering". Fra NS 8141:2001 til NS 8141:22
7	09.01.2024	Naomi Paulsen	Rettet opp feil i nedtrekksmeny og kolonne miljøkrav
8	30.01.2024	Naomi Paulsen	Lagt inn tekst om lysforurensning under fane naturmangfold og Friluftliv, by- og bygdeliv. Lagt til ark med revisjonslogg for at prosjektene skal kunne føre logg over endringer av miljørisiko i prosjektgjennomføringen. Lagt til nye vanlige samsvarsforpliktelser Fane "Eksempler Tiltaksoversikt" er endret navn til Eksempler YM tiltak. Det er presisert at dette er historiske tiltak og at direkte kopiering av tiltakene ikke er anbefalt. Lagt inn nye eksempel for gytegrus og bruk av felte trær.
9	20.02.2024	Naomi Paulsen	Lagt inn tekst under kulturarv, om at er viktig å være oppmerksom på at ikke informasjon om alle kjente kulturminner er tilgjengelig i databaser og det vil være behov for utskjepping mot kulturminnemyndighet.
10	15.03.2024	Naomi Paulsen	Rettet manglende automatisk generering av farger etter miljørisiko

Framgangsmåte miljørisikovurdering

K5 - Meget stor negativ (katastrofal)	K4 - Stor negativ (kritisk)	K3 - Middels negativ (Alvorlig)	K2 - Lite negativ (Moderat)	K1 - Nesten ubetydelig (Minimal)
Svært alvorlige og langvarige miljøskader. Sterk ødeleggelse/påvirkning. Stort ukontrollert utslipp. Regionale og lokale konsekvenser med restaureringstid >10 år.	Betydelige og langvarige forringelser/påvirkninger/miljøskader. Stort utslipp med behov for tiltak. Lokale konsekvenser med restaureringstid 3-10 år.	Alvorlige forringelser/påvirkninger/miljøskader. Forringelse/påvirkning nesten ikke registrerbar. Mindre uønsket utslipp. Registrerbar skade irasipient. Restaureringstid < 1 år.	Moderate miljøskader. Forringelse/påvirkning nesten ikke registrerbar. Mindre uønsket utslipp. Registrerbar skade irasipient. Restaureringstid < 1 år.	Små miljøskader. Forringelse/påvirkning merkes lite. Mindre utslipp som ikke er registrerbar irasipient.
S5 - Svært sannsynlig	S4 - Meget sannsynlig	S3 - Sannsynlig	S2 - Mindre sannsynlig	S1 - Lite sannsynlig
Forventet å kunne skje	Vil kunne skje	Har vært registrert i sammenlignbare prosjekter	Har vært registrert lignende hendelser	Aldri vært registrert lignende hendelser
> 85 %	50-85 %	15-50 %	5-15 %	< 5 %

K-verdier	S-verdier				
	S1=1	S2=2	S3=3	S4=4	S5=5
K5=75	75	150	225	300	375
K4=25	25	50	75	100	125
K3=10	10	20	30	40	50
K2=5	5	10	15	20	25
K1=1	1	2	3	4	5

Risiko = Konsekvens x Sannsynlighet

Eks: K3 x S4 = 10 x 4 = 40 Risikotallet (40) gjør det mulig å rangere risiko innefor en tiltaksgrense (farge)

Tallene i matrisen angir risikopotensialet for en bestemt faresituasjon som identifiseres i risikovurderingen beregnet med utgangspunkt i formelen over.

Rødt område: Tiltak er nødvendig

Gult område: Tiltak må vurderes (kost/nytte)

Grønt område: Tiltak vanligvis ikke nødvendig.

	Landskapsbilde	Friluftsliv-Hverdagsliv	Naturmangfold	Kulturmiljø	Naturressurser	Prissatte konsekvenser
Landskapskonvensjonen	Det romlig-visuelle landskapet	Landskapet slik folk opplever og bruker det	Det økologiske landskapet	Det kulturhistoriske landskapet	Produksjonslandskapet	
Byområder	Landskapsvurderinger; visuelt, romlig, estetisk	Områder for rekreasjon og sosialt liv	Grøntområder med biologisk funksjon	Kulturhistorisk betydning	Sjelden relevant	
Kulturlandskap	Landskapsvurderinger; visuelt, romlig, estetisk	Bruk og opplevelse	Artsmangfold og naturtyper	Kulturhistorisk betydning	Landbruksproduksjon, bergverksaktiviteter	Økonomisk tap** som følge av arealbeslag, eller driftsulemper
Utmærkt og vilt	Landskapsvurderinger; visuelt, romlig, estetisk	Turbruk, jakt, fiske etc. som friluftaktivitet	Leveområder/funksjoner for villarter	Kulturhistorisk betydning	Skogbrukets produksjon, bergverksaktiviteter	Økonomisk tap** som følge av arealbeslag, eller driftsulemper
Vann	Landskapsvurderinger; visuelt, romlig, estetisk	Bade- og fiskeplasser	Vann som levested, økologisk tilstand i vann	Automatisk fredede kulturminner under vann	Vann som ressurs, drikkevann, vann til jordbruksvanning etc.	Økonomisk tap** ved forringelse av vannressurser
Støy og luft	Sjelden relevant	Redusert bruk som følge av støy-/ støvplager / endret lokalklima	Støy som påvirker dyrelivet, luftforurensning som påvirker floraen	Sjelden relevant	Sjelden relevant	Plager og redusert livskvalitet knyttet til støy og luftforurensning
Ferdselsveger	Linjeføring og skala	Turbruk og ferdsel i nærmiljøet	Sjelden relevant	Ferdselsveger med kulturhistorisk betydning	Ferdselsveger som er viktige for adkomst til naturressurser	Omfang og tidsbruk for gående og syklende (hvis det ikke finnes data, skal dette inngå i nærmiljø/friluftsliv)
Enkelt elementer*	Landskapsvurderinger; visuelt, romlig, estetisk	Identitetsskapende symbol	Tilknyttet biologisk mangfold	Kulturhistorisk betydning	Ikke relevant	

Forurensning av jord og vann	
Friluftsliv/ by- og bygdeliv	
Klimagass og energiforbruk	
Kulturarv	
Landskapsbilde	
Luftforurensning	
Materialvalg og avfallshåndtering	
Naturmangfold	
Naturressurser	
Støy og vibrasjoner	
Andre forhold/generelt fagtemaer	

1
2
3
4
5

BH
PK
EN
TE